

	<p>СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОВОЧІВНИЦТВО»</p> <p>Рівень вищої освіти: <u>Перший (бакалаврський)</u> Спеціальність: <u>201 «Агрономія»</u> Рік навчання: <u>3-й, семестр 5-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>4 кредити</u> Назва кафедри: <u>рослинництва та садівництва</u> Мова викладання: <u>українська</u></p>
Лектор курсу	к. с.-г. н., доц. Паламарчук Інна Іванівна
Контактна інформація лектора (e-mail)	<u>pal_inna@vsau.vin.ua, palamar-inna86@ukr.net</u>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Овочівництво» є обов'язковою компонентою ОПП «Агрономія».

Загальний обсяг дисципліни 120 годин: лекції – 22 години; практичні заняття – 18 годин, самостійна робота – 80 годин.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – екзамен.

При вивченні даної дисципліни можуть використовуватись знання, отримані з таких дисциплін: «Ботаніка», «Фізика з основами біофізики», «Фітопатологія», «Машини та обладнання і їх використання в рослинництві», «Фізіологія рослин», «Екологія та агроекологія», «Генетика».

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при вивченні дисциплін: «Землеробство», «Агрохімія», «Селекція та насінництво польових культур», «Агрофармакологія», «Виробнича практика».

Призначення навчальної дисципліни

Освітня компонента «Овочівництво» спрямована на отримання здобувачами однієї з важливих і універсальних компетентності – розробляти, удосконалювати і реалізовувати прогресивні технології вирощування продукції овочевих культур.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Овочівництво» – збільшення виробництва овочів за рахунок розширення їх виробництва у сільськогосподарських підприємствах, зокрема і в закритому ґрунті.

Завдання вивчення дисципліни

Теоретична та практична підготовка здобувачів вищої освіти щодо вирощування овочевих культур на основі інтенсифікації спеціалізованих господарств різних категорій, вивчення технології вирощування овочевих культур з використанням сучасних технологічних прийомів.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформувати такі програмні компетентності:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з агрономії, що передбачає застосування теорій та методів відповідної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 1. Здатність використовувати базові знання основних підрозділів аграрної науки (рослинництво, землеробство, селекція та насінництво, агрохімія, плодівництво, овочівництво, ґрунтознавство, кормовиробництво, механізація в рослинництві, захист рослин).

СК 2. Здатність вирощувати, розмножувати сільськогосподарські культури та здійснювати технологічні операції з первинної переробки і зберігання продукції.

СК 3. Знання та розуміння основних біологічних і агротехнологічних концепцій, правил і теорій, пов'язаних із вирощуванням сільськогосподарських та інших рослин.

СК 4. Здатність застосовувати знання та розуміння фізіологічних процесів сільськогосподарських рослин для розв'язання виробничих технологічних задач.

СК 5. Здатність оцінювати, інтерпретувати й синтезувати теоретичну інформацію та практичні, виробничі і дослідні дані у галузях сільськогосподарського виробництва.

СК 7. Здатність науково обґрунтовано використовувати добрива та засоби захисту рослин з урахуванням їх хімічних і фізичних властивостей та впливу на навколишнє середовище.

СК 8. Здатність розв'язувати широке коло проблем та задач у процесі вирощування сільськогосподарських культур шляхом розуміння їх біологічних особливостей та використання як теоретичних, так і практичних методів.

СК 9. Здатність управляти комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у конкретних виробничих умовах.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПРН 4. Порівнювати та оцінювати сучасні науково-технічні досягнення у галузі агрономії.

ПРН 6. Демонструвати знання й розуміння фундаментальних дисциплін в обсязі, необхідному для володіння відповідними навичками в галузі агрономії.

ПРН 9. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, а також культивування об'єктів і підтримання стабільності агроценозів із збереженням природного різноманіття.

ПРН 10. Аналізувати та інтегрувати знання із загальної та спеціальної професійної підготовки в обсязі, необхідному для спеціалізованої професійної роботи у галузі агрономії.

ПРН 11. Ініціювати оперативне та доцільне вирішення виробничих проблем відповідно до зональних умов.

ПРН 12. Проектувати й організовувати технологічні процеси вирощування насінневого матеріалу сільськогосподарських культур відповідно до встановлених вимог.

ПРН 13. Проектувати та організовувати заходи вирощування високоякісної сільськогосподарської продукції відповідно до чинних вимог.

ПРН 14. Інтегрувати й удосконалювати виробничі процеси вирощування сільськогосподарської продукції відповідно до чинних вимог.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (soft skills) такі як: комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, робота з інформаційними джерелами), робота в команді (реалізується через: робота в групах, спільне обговорення тем), лідерські навички (реалізуються через створення здобувачами презентаційних матеріалів, написання індивідуальних завдань на задану тематику, презентування та обговорення індивідуальних завдань у групі).

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з.п.	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Історія, стан та перспективи розвитку галузі овочівництва в Україні. Народного господарське значення овочів. Підготовка ґрунту до вирощування овочевих культур.	2		7
2	Біологічні особливості овочевих культур. Виробничо-біологічне групування видів овочевих рослин і ознайомлення з їх продуктивними органами. Овочеві рослини групи зеленні.	2	2	7

3	Відношення овочевих культур до умов зовнішнього середовища. Умови зовнішнього середовища для росту і розвитку овочевих рослин і способи їх оптимізації. Овочеві рослини групи багаторічні.	2	2	7
4	Будова і обігрівання споруд закритого ґрунту. Конструкції культивацийних споруд закритого ґрунту і будова системи обігріву. Овочеві сівозміни.	2	2	7
5	Технологія вирощування капусти білоголової. Морфологічні ознаки видів капусти. Їстівні гриби.	2	2	8
6	Технологія вирощування помідора. Плодові овочеві рослини родини пасльонові. Існуючі сільськогосподарські машини для одержання насінневої овочевої продукції.	2	2	8
7	Технологія вирощування часнику. Овочеві рослини родини цибулеві. Сівозміни, культурозміни овочевих культур.	2	2	7
8	Технологія вирощування огірка. Овочеві рослини родини гарбузові. Біологічні основи зрошувального овочівництва. Зрошення овочевих культур.	2	2	7
9	Технологія вирощування моркви столової. Коренеплідні овочеві рослини. Гідропоніка у захищеному ґрунті.	2	2	8
10	Технологія вирощування гороху. Овочеві рослини родини бобові. Розмноження овочевих рослин.	2	2	7
11	Технологія вирощування квасолі. Технологія вирощування розсади у відкритому ґрунті.	2		7
Разом		22	18	80

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача вищої освіти є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

Самостійна робота здобувача вищої освіти є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність розв'язувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій з викладачем. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою навчальної дисципліни для засвоєння здобувачем вищої освіти у процесі самостійної роботи, виноситься на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і

методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Виконання індивідуального завдання є одним із важливих засобів підвищення якості підготовки майбутніх спеціалістів, які здатні застосовувати на практиці теоретичні знання, вміння та навички з даної навчальної дисципліни. Підготовка завдання передбачає систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань із дисципліни та застосування їх у процесі розв'язання конкретних економічних ситуацій, розвиток навичок самостійної роботи й оволодіння методикою дослідження та експерименту, пов'язаних із темою завдання. Індивідуальне завдання передбачає наявність таких елементів наукового дослідження: практичної значущості, комплексного системного підходу до вирішення завдань дослідження, теоретичного використання передової сучасної методології та наукових розробок, наявність елементів творчості, вміння застосовувати сучасні технології.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом. У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Під час роботи над індивідуальними завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Види самостійної роботи

№ з.п.	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до лекційних та практичних занять	30	щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Підготовка самостійних питань з тематики дисципліни	20	щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Індивідуальні творчі завдання (виконання презентації за заданою проблемною тематикою)	20	2 рази на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	10	2 рази на семестр	Тестування
Разом		80		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Вдовенко С. А., Паламарчук І. І. Інновації в технології вирощування овочевих рослин родини Гарбузові у відкритому ґрунті : Монографія. Вінниця: ВНАУ, 2021. 185 с.

2. Вдовенко С. А., Паламарчук І.І. Особливості технології вирощування кабачка в умовах відкритого ґрунту : Монографія. Вінниця: ВНАУ. 2020. 195 с.
3. Лихацький В.І. та ін.. Овочівництво. Практикум. ФОП Бондарець С.С., 2012. 450с.
4. Сич З.Д., Бобось І.М., Федосій І.О. Овочівництво: навч. посіб. К.: ЦП «Компринт», 2018. 405 с.
5. Яровий Г.І., Романов О.В. Овочівництво: навч. посібник. Харків: ХНАУ, 2017. 376 с.

Додаткова література

1. Довідковий матеріал з овочівництва З.Д Сич, О.Я Жук, І.М Бобось, В.Б. Кутовенко та ін. Київ. НУБіП України 2012. 201с.
2. Досвід виробництва та маркетингу овочів в Україні. Ю.І Сологуб, А.Ю Андрюшко та ін. Проект аграрного маркетингу. 2005. 320 с.
3. Лихацький В.І. та ін.. Овочівництво: 4.1. / В.І. Лихацький, Ю.Є. Бургарт, В.Д. Касянович; За ред.. В.І. Лихацького. К.: Урожай, 1996. 304с.
4. Лихацький В.І. та ін.. Овочівництво: ч.2. К.: Урожай, 1996. 360с.
5. Паламарчук І.І. Вплив мульчування ґрунту на врожайність та динаміку формування плодів кабачка в умовах Правобережного Лісостепу. *Сільське господарство та лісівництво*. №19. 2020. С. 122-134
6. Паламарчук І.І. Динаміка формування площі листків рослин буряка столового залежно від сортових особливостей та строку сівби в умовах правобережного Лісостепу України. *Сільське господарство та лісівництво*. 2019. №4 (15). С.173-182.
7. Паламарчук І.І. Продуктивність та динаміка плодоношення сортів та гібридів кабачка в умовах Правобережного Лісостепу України. *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва*. 2018. Випуск 93. С.158-165.
8. Паламарчук І.І. Вплив строків сівби на урожайність зерна гороху овочевого за органічного вирощування. *Вісник УНУС*. 2024. № 1. С. 24-30. DOI: 10.32782/2310-0478-2024-1-24-30 URL: <https://visnyk-unaus.udau.edu.ua/assets/files/1-2024/6.pdf>
9. Паламарчук І.І., Михальчук Я.А. Особливості росту та розвитку різних видів салату посівного за гідропонного вирощування. *Наукові доповіді НУБіП України*. 2024. № 2 (108). 36052. Електронне видання DOI: 10.31548/dopovidi.2(108).2024.012 URL:<file:///C:/Users/%D0%92%D1%96%D0%BA%D0%B0/Downloads/49188-355059-2-PB.pdf>
10. Паламарчук І.І. Біологічні особливості та врожайність сортів гороху овочевого в умовах Лісостепу правобережного. *Сільське господарство та лісівництво*. 2023. № 3 (30). С. 175-186. DOI : 10.37128/2707-5826-2023-3-13 URL:<http://forestry.vsau.org/storage/articles/December2023/vvuQuVhIEzrlG7YctaN1.pdf>
11. Vdovenko S., Palamarchuk I., Mazur O., Mazur O., Havrys, I.. Influence of biological preparations on organic cultivation of vegetable plants. *Plant and Soil*

Інформаційні ресурси

1. Інститут овочівництва і баштанництва. Інтернет-джерело. Режим доступу: <https://ovoch.com.ua/>
2. Офіційний сайт «МАКОШ». Мінеральне живлення рослин. URL: <https://makosh-group.com.ua/pro-kompaniyu/>
3. «ОРГАНІК-Д» URL:<https://organic-d.com.ua/pro-kompaniyu/>.
4. Офіційний сайт «ВТУ-ЦЕНТР». Біологічні препарати. URL: <https://btu-center.com/>
5. Наукові ресурси. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://nbuv.gov.ua/node/1539>.
6. Електронні ресурси. Національна парламентська Бібліотека України. URL: <http://nplu.org/article.php?id=2>.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та активності здобувача і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

№ з/п	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	10
2	Участь у роботі на практичних заняттях	10
3	Виконання індивідуальних завдань	5
4	Виконання контрольних робіт, тестування	5
Всього за атестацію 1		30
Атестація 2		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	10
2	Участь у роботі на практичних заняттях	10
3	Виконання індивідуальних завдань	5
4	Виконання контрольних робіт, тестування	5
Всього за атестацію 2		30
Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та її активності здобувача		10
Підсумкове тестування		30
Разом		100

Якщо здобувач вищої освіти упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав (отримав) менше половини максимальної оцінки з навчальної дисципліни (менше 35 балів), то він не допускається до

екзамену.

Під час виконання навчальних завдань, а також завдань поточних та підсумкових контрольних заходів не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів, як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	задовільно
60-65	E	
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни